

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

**പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി
(2019-2021)**

ഇരുപത്തിമൂന്നാമത് റിപ്പോർട്ട്
(2021 ജനുവരി 21-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്)

**[പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി (2016-19)യുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ
(മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട്)
ശിപാർശകളിന്മേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച്]**

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം
2021

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

**പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി
(2019-2021)**

ഇരുപത്തിമൂന്നാമത് റിപ്പോർട്ട്
(2021 ജനുവരി 21-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്)

[പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി (2016-19)യുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ
(മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട്)
ശിപാർശകളിന്മേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച്]

ഉള്ളടക്കം

	പേജ്
സമിതിയുടെ ഘടന	...
ആമുഖം	...
അദ്ധ്യായം I : റിപ്പോർട്ട്	...
അദ്ധ്യായം II : സമിതിയുടെ ശിപാർശകളും അതിന്മേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികളും സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം	...
അദ്ധ്യായം III : നടപടി വിവരം ലഭ്യമാക്കാത്ത ശിപാർശകൾ സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം.	...
അദ്ധ്യായം IV : സമിതിയുടെ തുടർ ശിപാർശകൾ	...
അനുബന്ധം : പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും സംബന്ധിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ വിശദാംശം	...

പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി
(2019-2021)

ഘടന

അദ്ധ്യക്ഷൻ :

ശ്രീ. മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ

അംഗങ്ങൾ:

ശ്രീ. അനിൽ അക്കര

ശ്രീ. പി. വി. അൻവർ

ശ്രീ. കെ. ബാബു

ശ്രീ. ഒ. ആർ. കേള

ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം

ശ്രീ. കെ. എം. ഷാജി

ശ്രീ. കെ. വി. വിജയദാസ് *

ശ്രീ. എം. വിൻസെന്റ്

നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്

ശ്രീ. എസ്. വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ, സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി ഷബാന അജ്ജം, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ ജി.എസ്., ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. അനിൽകുമാർ ബി., അണ്ടർ സെക്രട്ടറി

* 18.01.2021-ന് അന്തരിച്ചു

ആമുഖം

സംസ്ഥാനത്തെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിക്കുകയും അവയ്ക്ക് പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ് 1992 ജൂലൈ 27-ന് പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടത്. സമിതിയിൽ ബഹു. സ്പീക്കർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ഒൻപതിൽ കൂടാത്ത അംഗങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ വളരെ പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് പൊതു സമൂഹം സമിതിയെ സമീപിക്കുന്നത്.

വിവിധ തരത്തിലുള്ള മലിനീകരണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ, പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തികളിൽ നിന്നും സംഘടനകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന നിവേദനങ്ങൾ സമിതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ചുമതലകളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നപക്ഷം അവ സമിതി പരിഗണിക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലേക്ക് നടപടി റിപ്പോർട്ടിനായി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പത്രവാർത്തയിലൂടെയും മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുന്നതും സമിതിയുടെ അധികാര പരിധിയിൽപ്പെടുന്നതുമായ വിഷയങ്ങളും സമിതി പഠനവിധേയമാക്കുന്നു. നിവേദനങ്ങളിന്മേൽ സർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടുകൾ സമിതി പരിശോധിക്കുകയും പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് പരാതി പരിഹരിക്കാൻ ഉതകുന്നതാണെങ്കിൽ ആ വിവരം സമിതിയെ അറിയിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെ ഹർജിക്കാരന് സർക്കാർ റിപ്പോർട്ടിന്റെ പ്രസക്ത ഭാഗം അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പരിസ്ഥിതി മലിനീകരണം സംബന്ധിച്ച പരാതി ലഭിച്ചാൽ അത്തരം വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളും ഫാക്ടറികളും സന്ദർശിച്ച് സ്ഥിതിഗതികൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനും ഇതു സംബന്ധിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളിൽ നിന്നും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാനും സമിതിയെ അധികാരപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ച് ബഹു. സ്പീക്കറുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതിയോടെ സമിതിക്ക് പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സഭയിൽ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. റിപ്പോർട്ട് സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചതിന് ശേഷം റിപ്പോർട്ടിന്റെ പകർപ്പുകൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലേക്ക് അയച്ച് റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളിന്മേൽ സമിതി തുടർനടപടി റിപ്പോർട്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നു. ആയവ സമിതിയോഗം പരിശോധിച്ച് ആക്ഷൻടേക്കൺ റിപ്പോർട്ടുകളായി സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.

1992-ലെ ആദ്യ സമിതി 1993 ഫെബ്രുവരി 2-ാം തീയതി റിപ്പോർട്ട് സഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ചതോടെയാണ് പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതിയുടെ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പണം ആരംഭിക്കുന്നത്. 1992 മുതൽ 2020 വരെയുള്ള കാലയളവിലെ 18 സമിതികൾ ആകെ 118 റിപ്പോർട്ടുകൾ സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ പകുതിയോളം ആക്ഷൻ ടേക്കൺ റിപ്പോർട്ടുകളും 4 എണ്ണം ജനറൽ റിപ്പോർട്ടുകളും ബാക്കിയുള്ളവ സ്പെഷ്യൽ റിപ്പോർട്ടുകളുമാണ്. റിപ്പോർട്ടുകളിലെ ശിപാർശകളിന്മേൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ സ്വീകരിക്കുന്ന നടപടികൾക്ക് അനുസരിച്ചാണ് റിപ്പോർട്ടിന്റെയും റിപ്പോർട്ടിന് ആസ്പദമായി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട നിവേദനത്തിന്റെയും ഫലപ്രാപ്തി നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത്.

പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി(2016-2019)യുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ട് (മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട്) 06.03.2017-ൽ കൂടിയ സമിതിയോഗം അംഗീകരിച്ച് 13.03.2017-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളിൻമേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി സംബന്ധിച്ച ആക്ഷൻ ടേക്കൺ റിപ്പോർട്ടാണിത്.

2021 ജനുവരി മാസം 20-ാം തീയതി കൂടിയ സമിതിയോഗം ഈ റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരം,
2021 ജനുവരി 20

മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ
അദ്ധ്യക്ഷൻ
പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി

റിപ്പോർട്ട് അദ്ധ്യായം I

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി (2016-19)യുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ട് (മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട്) 2017 മാർച്ച് 13-ാം തീയതി സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിന്റെ ഊട്ടി എന്നറിയപ്പെടുന്ന മൂന്നാറിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ഘടനയെ തന്നെ തകിടം മറിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള അശാസ്ത്രീയവും അനധികൃതവുമായ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളും അനധികൃത മാലിന്യനിക്ഷേപങ്ങളും മൂലം ശ്വാസംമുട്ടുന്ന മൂന്നാറിനെ ഒരു പരിധിവരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ശിപാർശകൾ അടങ്ങിയ പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിൽ ആകെ 19 ശിപാർശകളാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്.

2. റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളിന്മേൽ അനന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിലേക്കായി റിപ്പോർട്ടിന്റെ അച്ചടിച്ച പ്രതി 14.07.2017-ൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായി. റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളിന്മേൽ വിനോദസഞ്ചാരം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണം, റവന്യൂ (എ), കൃഷി (കൃഷി), വിവര-പൊതുജന സമ്പർക്കം, വനം-വന്യജീവി എന്നീ വകുപ്പുകൾ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച പത്രികകൾ സമിതിക്ക് ലഭ്യമാക്കിയതിനെ തുടർന്ന് വിവിധ ദിവസങ്ങളിൽ കൂടിയ സമിതിയോഗങ്ങൾ അവ വിശദമായി പരിശോധിക്കുകയും ഉചിതമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുകയും ചെയ്തു. 1, 3, 4, 11, 13, 19 എന്നീ ശിപാർശകളിന്മേൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ തുടർനടപടി റിപ്പോർട്ടുകൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ലായെന്ന വിവരം ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

3. റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകൾ, അവയിന്മേൽ സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കിയതും സമിതി അംഗീകരിച്ചതുമായ നടപടി പത്രികകൾ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ രണ്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

4. സർക്കാർ തുടർനടപടി റിപ്പോർട്ട് ലഭ്യമാക്കാത്ത ശിപാർശകൾ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ മൂന്നാം അദ്ധ്യായമായും സമിതിയുടെ തുടർശിപാർശകൾ നാലാം അദ്ധ്യായമായും ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

5. 18-ാം നമ്പർ ശിപാർശയിന്മേൽ വിവര-പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ് ലഭ്യമാക്കിയ നടപടി റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമായി സമർപ്പിച്ച പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനവും സംബന്ധിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ വിശദാംശം അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം II

സമിതിയുടെ ശുപാർശകളും അതിന്മേൽ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികളും സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം

ശുപാർശ നം. 2

റഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി രൂപീകരിയ്ക്കുന്നതുവരെ മൂന്നാറിലെ ഗാർഹികേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥിരമോ താൽക്കാലികമോ ആയ എല്ലാവിധ കെട്ടിട നിർമ്മാണങ്ങളും ഉടൻ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/131/2017-ടൂർ തീയതി 16.10.2019)

മൂന്നാറിന്റെ ജൈവപാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് വികസന പരിപാടികൾ നിർവ്വഹിച്ചുവരുന്നത്. (09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശുപാർശ നം. 5

സംസ്ഥാനത്തിന് മുഴുവൻ ബാധകമായ നിലവിലുള്ള കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ അതേപടി മൂന്നാറിന് ബാധകമാക്കുന്നത് തീർത്തും അപകടകരവും അശാസ്ത്രീയവുമായതിനാൽ മൂന്നാറിനെ പ്രത്യേക സോണുകളായി തിരിച്ച് പ്രത്യേകമായി കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ അടിയന്തിരമായി രൂപീകരിച്ച് നടപ്പാക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. ആർ.ഡി3/210/2018/തസ്വഭവ തീയതി 17.08.2018)

പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളിലെ കെട്ടിട നിർമ്മാണങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി Kerala Building Rules for Hill Stations, 2017 എന്ന പേരിൽ ഒരു കരട് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടം ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ സർക്കാരിൽ സമർപ്പിക്കുകയും ആയത് സർക്കാർ തലത്തിൽ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തിവരികയുമാണ്.

(14.11.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശുപാർശ നം. 6

മൂന്നാറിലെ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി കാലാവസ്ഥ, ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് അനുയോജ്യമായ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന സാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. 28/ഡി.സി.1/2019/തസ്വഭവ തീയതി 21.10.2019)

മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി

മൂന്നാറിലെ കാലാവസ്ഥ ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ കണക്കിലെടുത്ത് ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വേസ്റ്റ്-റ്റു-എനർജി പ്ലാന്റ് മൂന്നാർ പഞ്ചായത്തിലെ കല്ലാറിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു.

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 7

മൂന്നാറിലെ നിലവിലുള്ള അതീവ ഗുരുതരമായ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് മൂന്നാർ ഉൾപ്പെടുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പരിപാടികൾക്കായി അധിക ധനസഹായവും പാക്കേജും നടപ്പിലാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. 28/ഡി.സി.1/2019/തസ്വഭവ തീയതി 21.10.2019)

കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളായ മൂന്നാർ ദേവികളും ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പ്രസ്തുത ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ മാത്രം മതിയാകുന്നതല്ല. ആയതിനാൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മൂന്നാർ ദേവികളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾക്കു പുറമേ സമീപ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാക്കുവാൻ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾക്കായി 2018-19 സാമ്പത്തികവർഷത്തിൽ 1,40,50000/- രൂപ വകയിരുത്തി പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സംസ്കരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 52 ഹരിത കർമ്മസേന അംഗങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും അവയുടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ) പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പെർഫോമൻസ് ബേസ്ഡ് ഇൻസെന്റീവ് ഗ്രാന്റ് ഉപയോഗിച്ച് 10,83,648/- രൂപ ചെലവ് വരുന്ന വിവിധ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

ദേവികളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

ദേവികളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 34 ഹരിതകർമ്മസേന അംഗങ്ങൾക്കുള്ള പരിശീലനം നൽകി പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുന്നതിന് തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. പെർഫോമൻസ് ഇൻസെന്റീവ് ഗ്രാന്റ് ഉപയോഗിച്ച് 838576 രൂപയ്ക്കുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ വകയിരുത്തി മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റി (എം.സി.എഫ്), എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ടെണ്ടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

മൂന്നാർ ടൂറിസം മേഖലയുടെ കവാടമായ അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 2018-19 വർഷത്തിൽ 19 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തി ദ്രവമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കുകയും ആയത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ പുരോഗമിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. അടിമാലി മാർക്കറ്റിൽ 27 ലക്ഷം രൂപ മുതൽമുടക്കുള്ള 50m³ കപ്പാസിറ്റി ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് നിർമ്മാണം അവസാനഘട്ടത്തിലാണ്.

കൊച്ചി-മധുര ഹൈവേയുടെ ഭാഗമായ നേര്യമംഗലം-മൂന്നാർ റോഡ് വശങ്ങളിലെ മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് വനം-തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുകൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവ സംയുക്തമായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു. നേര്യമംഗലം മുതൽ കൂമ്പൻപാറ വരെയുള്ള ദേശീയപാതയോരത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന മുഴുവൻ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ആഴ്ചയിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യം വീതം പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഇതു സംബന്ധിച്ച വിവര വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി റോഡ് വശങ്ങളിൽ ബോർഡുകളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രേഡിംഗ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ഇതിനോടകം 15000 കിലോ പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രഡ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതിൽ 8500 കിലോ റോഡുപണികൾക്കായി നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. പഞ്ചായത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മുഴുവൻ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഭൂരിഭാഗം വീടുകളിൽ നിന്നും പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ ഹരിതകർമ്മ സേനയുടെ സഹായത്തോടെ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. പഞ്ചായത്തിൽ രണ്ട് എം.സി.എഫുകളും ഒരു ആർ.ആർ.എഫും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജൈവമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം ഇല്ലാത്ത വീടുകളിൽ ആയത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് 2019-20 വർഷത്തിൽ 33 ലക്ഷം രൂപ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ രണ്ട് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകൾ പഞ്ചായത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. 2016-17, 2017-18 വർഷങ്ങളിൽ അടിമാലി ടൗണിനോട് ചേർന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലെ 1050 വീടുകളിൽ രണ്ടുവീതം റിങ് കമ്പോസ്റ്റുകൾ നൽകുകയും 70 വീടുകളിൽ ഒരു 1 m³ കപ്പാസിറ്റിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

വാഴത്തോപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാഴത്തോപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഹരിതകർമ്മസേന പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വച്ഛാരത്ത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ) വിഹിതമായ 13 ലക്ഷം രൂപ ഉപയോഗിച്ച് എം.സി.എഫ്. സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ടെൻഡർ നടപടികൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കുമളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

കുമളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഹരിതകർമ്മസേന പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വച്ഛാരത്ത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ) വിഹിതമായ 13 ലക്ഷം രൂപ ഉപയോഗിച്ച് എം.സി.എഫ്., തൂമ്പൂർമുഴി എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ് എന്നിവ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കി ടെണ്ടർ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രേഡിംഗ് യൂണിറ്റ്, വെർമി കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ് എന്നിവ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ആധുനിക അറവ് ശാലയും ഇതോടനുബന്ധിച്ച് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റും നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തികൾ നടന്നുവരുന്നു. ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വീടുകളോട് അനുബന്ധിച്ച് കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ് നിർമ്മിക്കാനുള്ള പദ്ധതി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മറ്റു വകുപ്പുകളും ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ പൂർണ്ണതോതിൽ പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കുമ്പോൾ മൂന്നാറിലെയും സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെയും മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങൾ ഒരു പരിധി വരെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി
വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്
(സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/131/2017-ടൂർ തീയതി 16.10.2019)

മൂന്നാറിൽ മാലിന്യനിർമ്മാജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് താഴെപ്പറയുന്ന പദ്ധതികൾ ടൂറിസം വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

- സേവ് റോഡ്, സേവ് ടൂറിസം-നേര്യമംഗലം മുതൽ മൂന്നാർ വരെ
- സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഇടുക്കി ഡിസ്ട്രിക്ട്

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 8

വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി നൽകിയിരിക്കുന്ന പട്ടയഭൂമി ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ളത് ഒഴികെ, വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത്തരം പട്ടയങ്ങൾ ഉടൻ റദ്ദു ചെയ്യണമെന്നും ഭൂമി തിരിച്ചെടുക്കണമെന്നും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി
റവന്യൂ (എ) വകുപ്പ്
(സർക്കാർ കത്ത് നം. REV-A2/275/2018/REV തീയതി 09.08.2018)

ബഹു. ഹൈക്കോടതിയുടെ WP(C)1801/2010, AP(C)34095/2009 നമ്പർ കേസുകളിലെ 21.01.2010-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൂന്നാറിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു നിലവിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടയ ഭൂമിയിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള വാണിജ്യ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിച്ച് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും ഗാർഹികേതര നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു അനുമതി നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നയപരമായ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന വിഷയം ഈ വകുപ്പിലെ 17724/A2/2017/REV നമ്പർ ഫയലിൽ പരിശോധിച്ച് വരുന്നു. ടി ഫയലിൽ അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന മുറയ്ക്ക് ആയത് സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. മൂന്നാറിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ എൻ.ഒ.സി. ഇല്ലാതെ നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർത്തി വയ്ക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർ സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ നൽകിവരുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യവും 8, 9, 10 ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടിയായി സമിതിയെ അറിയിക്കുന്നു.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും 2018-ലെ പ്രളയം സംബന്ധിച്ച സമിതി തയ്യാറാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.)

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി
വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്
(സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/131/2017-ടൂർ തീയതി 16.10.2019)

വിനോദസഞ്ചാര പരിപാടികളും വകുപ്പിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രകൃതി സൗന്ദര്യം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് പ്രകൃതി സൗഹാർദ്ദമായ രീതിയിലാണ് നടത്തിവരുന്നത്.

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 9

ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷത കണക്കിലെടുത്ത് അപകടകരമായി നിലനിൽക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് റവന്യൂ അധികാരികൾക്ക് നിലവിൽ ലഭ്യമായ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് മൂന്നാറിന്റെ ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ പ്രകാരം അനുവദനീയമല്ലാത്ത ഉയരമുള്ള എല്ലാ വ്യാപാര വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും നിർമ്മാണവും പ്രവർത്തനവും ഉടൻ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

റവന്യൂ (എ) വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. REV-A2/275/2018/REV തീയതി 09.08.2018)

ബഹു. ഹൈക്കോടതിയുടെ WP(C)1801/2010, AP(C)34095/2009 നമ്പർ കേസുകളിലെ 21.01.2010-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൂന്നാറിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു നിലവിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടയ ഭൂമിയിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള വാണിജ്യ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിച്ച് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും ഗാർഹികേതര നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു അനുമതി നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നയപരമായ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന വിഷയം ഈ വകുപ്പിലെ 17724/A2/2017/REV നമ്പർ ഫയലിൽ പരിശോധിച്ച് വരുന്നു. ടി ഫയലിൽ അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന മുറയ്ക്ക് ആയത് സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. മൂന്നാറിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ എൻ.ഒ.സി. ഇല്ലാതെ നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർത്തി വയ്ക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർ സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ നൽകിവരുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യവും 8, 9, 10 ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടിയായി സമിതിയെ അറിയിക്കുന്നു.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും 2018-ലെ പ്രളയം സംബന്ധിച്ച സമിതി തയ്യാറാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 10

മൂന്നാറിന്റെ പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് അപകടകരമായേക്കാവുന്ന ഗാർഹികേതര നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകരുതെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

റവന്യൂ (എ) വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. REV-A2/275/2018/REV തീയതി 09.08.2018)

ബഹു. ഹൈക്കോടതിയുടെ WP(C)1801/2010, AP(C)34095/2009 നമ്പർ കേസുകളിലെ 21.01.2010-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൂന്നാറിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു നിലവിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടയ ഭൂമിയിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള വാണിജ്യ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിച്ച് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും ഗാർഹികേതര നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു അനുമതി നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നയപരമായ തീരുമാനം

കൈക്കൊള്ളുന്ന വിഷയം ഈ വകുപ്പിലെ 17724/A2/2017/REV നമ്പർ ഫയലിൽ പരിശോധിച്ച് വരുന്നു. ടി ഫയലിൽ അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന മുറയ്ക്ക് ആയത് സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. മൂന്നാറിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ എൻ.ഒ.സി. ഇല്ലാതെ നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർത്തി വയ്ക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർ സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ നൽകിവരുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യവും 8, 9, 10 ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടിയായി സമിതിയെ അറിയിക്കുന്നു.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും 2018-ലെ പ്രളയം സംബന്ധിച്ച സമിതി തയ്യാറാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 12

മൂന്നാറിലെ കൃഷി രീതി, വളം, കീടനാശിനി എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനായി വ്യക്തവും ശാസ്ത്രീയവുമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളോടെ ഒരു മൂന്നാർ മാതൃക ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

കൃഷി വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. അഗ്രി-എജി3/8/2019-അഗ്രി തീയതി 29.05.2020)

മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്രധാനമായും ക്യാബേജ്, ക്യാരറ്റ്, കോളിഫ്ളവർ, ബട്ടർ ബീൻസ്, മുരിങ്ങ, ബീൻസ്, മുളകി, നോൾ-കോൾ, ഗ്രീൻപീസ്, മല്ലി, വെളുത്തുള്ളി, ഉരുളക്കിഴങ്ങ് തുടങ്ങിയ പച്ചക്കറികളാണ് കൂടുതലും കൃഷി ചെയ്യുന്നത്. ഇതിന് പുറമെ ചിലയിടങ്ങളിൽ കാപ്പി, കരുമുളക്, മഞ്ഞൾ, ഇഞ്ചി, കമുകൂട്ട് തുടങ്ങിയവയും ചെറിയ രീതിയിൽ കൃഷിയുണ്ട്. ഈ കൃഷികൾക്കെല്ലാം തന്നെ ചാണകവും ജൈവകീടനാശിനികളുമാണ് കർഷകർ വർഷങ്ങളായി ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നത്. രാസവളങ്ങളോ രാസകീടനാശിനികളോ മൂന്നാറിലെ കർഷകർ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. ആയതിനാൽ ജൈവ രീതിയിലുള്ള കൃഷിയാണ് മൂന്നാറിൽ ചെയ്യുവരുന്നത്.

മൂന്നാർ പഞ്ചായത്ത് എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയായതിനാൽ കൂടുതൽ കർഷകർക്കും 10 സെന്റിന് താഴെ മാത്രം തുണ്ടുതുണ്ടായിട്ടുള്ള കൃഷി ഭൂമിയാണ് ഉള്ളത്. ഇതുതന്നെയും റ്റാറ്റാ കമ്പനി വകയായതിനാൽ കരമടച്ച രേഖകളോ മറ്റ് രേഖകളോ ഈ മേഖലയിലെ കർഷകർക്ക് ഇല്ല. പഞ്ചായത്തിന്റെ സിംഹഭാഗവും ദക്ഷിണേന്ത്യൻ യൂണൈറ്റഡ് പ്ലാന്റേഷൻ അസോസിയേഷന്റെ തേയിലകൃഷിയാണ് ഉള്ളത്. എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയുമായി കൃഷിവകുപ്പിന് ബന്ധമില്ലാത്തതിനാൽ തേയിലത്തോട്ടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന വളം, കീടനാശിനികൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

എസ്റ്റേറ്റ് മാനേജ്മെന്റ് സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ മാതൃകയിൽ കാർഷികവൃത്തികൾ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതാണെന്നും പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയിലും രാസവള കീടനാശിനി ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തേണ്ടതാണെന്നും കാണുന്നു. ഇതിനായി പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതിയുടെ 12-ാം നമ്പർ ശിപാർശ തൊഴിൽ വകുപ്പിന് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും അറിയിക്കുന്നു.

(10.11.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും പ്രസ്തുത മറുപടി ആക്ഷൻടേക്കൺ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും തൊഴിൽ വകുപ്പിനോട് അധികവിവരം ആരായുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു.)

ശിപാർശ നം. 14

മറ്റു വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി മൂന്നാറിനായുള്ള വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പിന്റെ പ്രചാരണ, വിവര വിനിമയ പരിപാടികൾ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരമുള്ളതായിരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്

സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/131/2017-ടൂർ തീയതി 16.10.2019

മൂന്നാറിൽ ടൂറിസം വകുപ്പിന്റെ പരിപാടികൾ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിയാണ് നടത്തിവരുന്നത്.

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/152/2018-ടൂർ തീയതി 19.05.2020

മൂന്നാറിൽ ടൂറിസം വകുപ്പിന്റെ പ്രചാരണ, വിവര, വിനിമയ പരിപാടികൾ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദത്തിൽ ഊന്നിയുള്ളതാണ്. ആയതിനായി താഴെ പറയുന്ന പദ്ധതികൾ വകുപ്പ് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. നീലക്കുറിഞ്ഞി പ്രചാരണ പരിപാടിക്കുള്ള മൈക്രോ സൈറ്റ്-നീലക്കുറിഞ്ഞി പൂക്കുന്ന കാലത്തേക്ക് 54.65 ലക്ഷം രൂപയും നികുതിയും ചെലവാക്കി വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പിന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ ഈ പരിപാടിക്ക് മാത്രമായി പ്രത്യേകം മൈക്രോ സൈറ്റ് ആരംഭിച്ചിരുന്നു. വലിയ വിജയമാണ് ഈ പ്രചാരണ പരിപാടിക്ക് ലഭിച്ചത്.
2. മൂന്നാർ മേഖലയിലെ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങൾ പരിസ്ഥിതി പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരം പാലിച്ചു വരുന്നതിന് ടൂറിസം സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാർക്ക് പരിശീലനവും ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
3. മൂന്നാർ മേഖലയിലെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം തട്ടാതെ പരിപാലിച്ചുവരുന്നതിനായും മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനായും താഴെ പറയുന്ന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
  1. നീലക്കുറിഞ്ഞി സീസൺ- വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്
  2. സേവ്ഗ്രീൻ സേവ് റോഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (നേര്യമംഗലം-മൂന്നാർ റോഡ്)
  3. സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഇടുക്കി (മാട്ടുപ്പെട്ടി, മൂന്നാർ, രാമക്കൽമേട്, വള്ളത്തങ്ങാനം, പരുത്തുപാറ, വാഗമൺ, തൊമ്മൻകുത്ത്, ഹിൽവ്യൂ പാർക്ക് & ഇടുക്കി പാർക്ക്)
  4. ക്ലീൻ ഡെസ്റ്റിനേഷൻ ക്യാമ്പയിൻ
  5. ഗ്രീൻ കാർപ്പറ്റ് പദ്ധതി
  6. പ്രോജക്ട് ഗ്രീൻ ഗ്രാസ്സ്

(10.11.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 15

വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി മൂന്നാറിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പരിപാടികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഓരോന്നിലും അതതു മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗവേഷണ വിദ്യാർത്ഥികൾ, പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകർ എന്നിവർക്കൂടി അംഗങ്ങളായ സമിതി വഴി സോഷ്യൽ ആഡിറ്റ് നടപ്പിലാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. ടൂർ-സി3/131/2017-ടൂർ തീയതി 16.10.2019)

വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന സേവ് റോഡ്-സേവ് ടൂറിസം പദ്ധതിയായ നേര്യമംഗലം മുതൽ മൂന്നാർ വരെയുള്ള മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മൂന്നാം കക്ഷി ഓഡിറ്റ് (Third party audit) നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. സോഷ്യൽ ആഡിറ്റ് നടത്തുന്ന കാര്യവും പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. (09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 16

മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും നിലവിലുള്ള ആശങ്കാജനകമായ സ്ഥിതിയും കണക്കിലെടുത്ത് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണം, വാഹന നിയന്ത്രണം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച്, ഇളവുകൾ അനുവദിക്കാത്തതും കർശനവുമായ വ്യവസ്ഥകൾ മൂന്നാറിന് ബാധകമാക്കണം. കേരളത്തിലെ മറ്റിടങ്ങൾക്ക് ബാധകമായതിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായ കടുത്ത ശിക്ഷകളും പിഴയുടെ നിരക്കും മലിനീകരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ മൂന്നാറിന് ബാധകമാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. 28/ഡി.സി.1/2019/തസ്വഭവ തീയതി 21.10.2019)

മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ പൂർണ്ണമായും നിരോധിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്നും ആയതിന്റെ ലംഘനത്തിനെതിരെ കർശനമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും മൂന്നാർ ട്രാഫിക് അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണവും ഗതാഗതവകുപ്പിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിനു വിധേയമായും ഗതാഗത നിയന്ത്രണം മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതായും മൂന്നാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

നിലവിൽ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ പൊതുവായ വ്യവസ്ഥകളാണ് മൂന്നാറിലും ബാധകമായിട്ടുള്ളതെന്നും മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ 27.06.2018-ലെ സർക്കുലറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2018 ജൂലൈ 1 മുതൽ ഒറ്റത്തവണ ഉപയോഗിച്ച് വലിച്ചെറിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗം മൂന്നാർ ഉൾപ്പെടുന്ന ദേവികുളം താലൂക്കിൽ നിരോധിച്ചു ഉത്തരവായിട്ടുണ്ടെന്നും ഇത് നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ നടപടി എന്ന നിലയ്ക്ക് മൂന്നാറിൽ വച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിമാരുടെ യോഗം 17.01.2019 വിളിച്ചു ചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നും ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ചേർന്ന യോഗത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഒരു കർമ്മപദ്ധതി

രൂപീകരിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതായും മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് മെമ്പർ സെക്രട്ടറി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(09.01.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 17

സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന യൂക്കാലിപ്റ്റസ് അധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയെന്ന പേരിൽ വൻതോതിൽ മൂന്നാറിൽ യൂക്കാലിപ്റ്റസ് മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നത് മൂന്നാറിന്റെ പരിസ്ഥിതിയ്ക്ക് അപകടകരമാണ്. ആയതിനാൽ മൂന്നാറിൽ പുതിയതായി യൂക്കാലിപ്റ്റസ് പ്ലാന്റേഷനുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത് അടിയന്തരമായി നിരോധിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. 03/ബി1/2018/വനം തീയതി 24.04.2018)

മൂന്നാർ ഡിവിഷൻ പരിധിയിൽ 2012-ന് ശേഷം പുതുതായി യൂക്കാലിപ്റ്റസ് തോട്ടങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നില്ല. നിലവിലുള്ള യൂക്കാലിപ്റ്റസ് തോട്ടങ്ങൾ മൂന്ന് റൊട്ടേഷൻ വിലവെടുത്ത് കഴിഞ്ഞാൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമായ മറ്റ് ഇനം മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

റവന്യൂ(എ) വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. REV-A2/275/2018/REV തീയതി 09.08.2018)

ശിപാർശയിന്മേൽ വട്ടവട, കോട്ടക്കമ്പൂർ, മറയൂർ, കാന്തളൂർ, കീഴാത്തൂർ പ്രദേശങ്ങളിൽ അക്ഷേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റസ്, ഗ്രാന്റീസ് എന്നിവയുടെ കൃഷി നിരോധിക്കുന്നതിനും ഇപ്പോഴുള്ള മരങ്ങൾ 6 മാസത്തിനുള്ളിൽ പിഴുത് മാറ്റുന്നതിനും വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി 10.05.2018-ലെ സ.ഉ.(കൈ). 178/2018/റവ നമ്പർ ഉത്തരവു പ്രകാരം നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്ന വിവരം ബഹു. സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നു.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

ശിപാർശ നം. 18

പ്രകൃതി സൗന്ദര്യത്തിന്റെയും തനത് ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെയും നിറകടമായ മൂന്നാറിനെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് ഫലപ്രദമായ രീതിയിലുള്ള ദൃശ്യ-ശ്രാവ്യ പ്രചാരണം വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും യുവജനങ്ങളുടെയും ഇടയിൽ നടത്തണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

റവന്യൂ (എ) വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. REV-A2/275/2018/REV തീയതി 09.08.2018)

ബഹു. ഹൈക്കോടതിയുടെ WP(C)1801/2010, AP(C)34095/2009 നമ്പർ കേസുകളിലെ 21.01.2010-ലെ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൂന്നാറിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു നിലവിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടയ ഭൂമിയിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള വാണിജ്യ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിച്ച് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും ഗാർഹികേതര നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു അനുമതി നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നയപരമായ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന വിഷയം ഈ വകുപ്പിലെ 17724/A2/2017/REV നമ്പർ ഫയലിൽ പരിശോധിച്ച് വരുന്നു. ടി ഫയലിൽ അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്ന മുറയ്ക്ക് ആയത് സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. മൂന്നാറിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ എൻ.ഒ.സി. ഇല്ലാതെ നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർത്തി വയ്ക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർ സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ നൽകിവരുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യവും 8, 9, 10 ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടിയായി സമിതിയെ അറിയിക്കുന്നു.

(04.10.2018-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടി

വിവര-പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ്

(സർക്കാർ കത്ത് നം. ഇ 3/168/2018-ഐ&പി.ആർ. തീയതി 19.08.2020)

മൂന്നാറുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നിരവധി ന്യൂസ് റിലീസുകൾ, വീഡിയോകൾ, ഫോട്ടുകൾ നൽകുകയും ഇവയെല്ലാം തന്നെ വിവിധ മാധ്യമങ്ങൾ പ്രാധാന്യത്തോടെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ പ്രകൃതിയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും അതിന്റെ ദുരുപയോഗവും ഉണ്ടാക്കിയ കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും പ്രതിപാദിച്ചു കൊണ്ട് നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ "സമകാലിക ജനപഥം" മാസികയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പശ്ചിമഘടത്തിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും വിവരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ കേരള കാളിങ് മാസികയിലും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ മൂന്നാർ സംരക്ഷിക്കേണ്ട ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ പൊതു സമൂഹത്തിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഡോക്യുമെന്ററി നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (പ്രോഗ്രാം പ്രൊഡ്യൂസർ)-നെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്ന വിവരം അറിയിക്കുന്നു.

(10.11.2020-ലെ സമിതിയോഗം പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു)

അദ്ധ്യായം III

നടപടി വിവരം ലഭ്യമാക്കാത്ത ശിപാർശകൾ സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം

പരിസ്ഥിതി (എ), വ്യവസായ (എ) വകുപ്പുകൾ

1-ാം നമ്പർ ശിപാർശ

മൂന്നാറിന്റെ ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അതിനനുസൃതമായി മാത്രമേ കെട്ടിടനിർമ്മാണം, ഭൂവിനിയോഗം, വ്യവസായ വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അനുമതി, വിനോദസഞ്ചാര വികസന പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയവ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി മൂന്നാറിനായി ഒരു റഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി ആരംഭിക്കുന്നതിനും രൂപീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

പരിസ്ഥിതി (എ), തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ആർ.എ) വകുപ്പുകൾ

2-ാം നമ്പർ ശിപാർശ

പ്രസ്തുത അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതുവരെ മൂന്നാറിലെ ഗാർഹികേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥിരമോ താൽക്കാലികമോ ആയ എല്ലാവിധ കെട്ടിട നിർമ്മാണങ്ങളും ഉടൻ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

പരിസ്ഥിതി (എ) വകുപ്പ്

3, 4, 6, 7, 11, 13, 19-ാം നമ്പർ ശിപാർശകൾ

(3) സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും പ്രതിനിധികളോടൊപ്പം പ്രസ്തുത അതോറിറ്റിയിൽ പരിസ്ഥിതി, കാലാവസ്ഥ സ്ഥാപനങ്ങൾ/ സംഘടന പ്രതിനിധികൾ, പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധർ തുടങ്ങിയവരും അംഗങ്ങൾ ആകേണ്ടതാണ്.

(4) പ്രസ്തുത അതോറിറ്റി രൂപീകരിച്ച് കൊണ്ടുള്ള നിയമം നിലവിൽ വന്ന് ഒരു മാസത്തിനകം ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(6) മൂന്നാറിലെ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി കാലാവസ്ഥ, ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് അനുയോജ്യമായ മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(7) മൂന്നാറിലെ നിലവിലുള്ള അതീവ ഗുരുതരമായ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് മൂന്നാർ ഉൾപ്പെടുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പരിപാടികൾക്കായി അധിക ധനസഹായവും പാക്കേജും നടപ്പിലാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(11) മൂന്നാറിനായി സ്റ്റേറ്റ് എൻവയോൺമെന്റ് പോളിസിയുടെ ചട്ടങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് മൂന്നാറിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ഘടനയും, സവിശേഷതകളും കണക്കിലെടുത്ത് മൂന്നാറിന് മാത്രമായി ഒരു പരിസ്ഥിതി പരിപാലന നയം രൂപീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(13) മൂന്നാറിലെ സമിതി വിവരക്കണക്കുകൾ ഭാവിയിലെ ആസൂത്രണത്തിന് ഉപകരിയ്ക്കും വിധം മൂന്നാറിലെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ദേശീയ തലത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനം വഴി സമഗ്രമായ പഠനം നടത്തണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(19) മൂന്നാറിന്റെ പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യം പരിഗണിച്ച് മൂന്നാറിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഗ്രീൻ ബജറ്റിംഗ് അടിസ്ഥാനമാക്കി പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

അദ്ധ്യായം IV
സമിതിയുടെ തുടർ ശിപാർശകൾ

1. മൂന്നാർ പഞ്ചായത്ത് എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയായതിനാൽ എസ്റ്റേറ്റ് മാനേജ്മെന്റിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ മാതൃകയിൽ കാർഷികവൃത്തികൾ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതാണെന്നും പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയിലും രാസവള കീടനാശിനി ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച പഠനം നടത്തേണ്ടതാണെന്നും ഇതിനായി 12-ാം നമ്പർ ശിപാർശ (മൂന്നാറിലെ കൃഷി രീതി, വളം, കീടനാശിനി എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനായി വ്യക്തവും ശാസ്ത്രീയവുമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളോടെ ഒരു മൂന്നാർ മാതൃക ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കണം) തൊഴിൽ വകുപ്പിന് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നുമുള്ള കൃഷി വകുപ്പിന്റെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ തൊഴിൽ വകുപ്പ് അടിയന്തിരമായി നടപടി വിവര റിപ്പോർട്ട് നൽകണമെന്ന് സമിതി ആവശ്യപ്പെടുന്നു.
2. മൂന്നാറിന്റെ ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അതിനനുസൃതമായി മാത്രമേ കെട്ടിടനിർമ്മാണം, ഭൂവിനിയോഗം, വ്യവസായ വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അനുമതി, വിനോദസഞ്ചാര വികസന പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയവ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി മൂന്നാറിനായി ഒരു റഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി ആറുമാസത്തിനകം രൂപീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.
3. പ്രസ്തുത അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതുവരെ മൂന്നാറിലെ ഗാർഹികേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥിരമോ താൽക്കാലികമോ ആയ എല്ലാവിധ കെട്ടിട നിർമ്മാണങ്ങളും ഉടൻ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.
4. സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും പ്രതിനിധികളോടൊപ്പം പ്രസ്തുത അതോറിറ്റിയിൽ പരിസ്ഥിതി, കാലാവസ്ഥ സ്ഥാപനങ്ങൾ/ സംഘടന പ്രതിനിധികൾ, പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധർ തുടങ്ങിയവരും അംഗങ്ങൾ ആകേണ്ടതാണ്.
5. പ്രസ്തുത അതോറിറ്റി രൂപീകരിച്ച് കൊണ്ടുള്ള നിയമം നിലവിൽ വന്ന് ഒരു മാസത്തിനകം ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കേണ്ടതാണ്.
6. മൂന്നാറിലെ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി കാലാവസ്ഥ, ജൈവ പാരിസ്ഥിതിക സവിശേഷതകൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് അനുയോജ്യമായ മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.
7. മൂന്നാറിലെ നിലവിലുള്ള അതീവ ഗുരുതരമായ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് മൂന്നാർ ഉൾപ്പെടുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പരിപാടികൾക്കായി അധിക ധനസഹായവും പാക്കേജും നടപ്പിലാക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.
8. മൂന്നാറിനായി സ്റ്റേറ്റ് എൻവയോൺമെന്റ് പോളിസിയുടെ ചട്ടങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് മൂന്നാറിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ഘടനയും, സവിശേഷതകളും കണക്കിലെടുത്ത് മൂന്നാറിന് മാത്രമായി ഒരു പരിസ്ഥിതി പരിപാലന നയം രൂപീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

9. മൂന്നാറിലെ സമിതി വിവരക്കണക്കുകൾ ഭാവിയിലെ ആസൂത്രണത്തിന് ഉപകരിയ്ക്കും വിധം മൂന്നാറിലെ പരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ദേശീയ തലത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനം വഴി സമഗ്രമായ പഠനം നടത്തണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

10. മൂന്നാറിന്റെ പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യം പരിഗണിച്ച് മൂന്നാറിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഗ്രീൻ ബജറ്റിംഗ് അടിസ്ഥാനമാക്കി പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
2021 ജനുവരി 20.

മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ,
അദ്ധ്യക്ഷൻ,
പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച സമിതി.

അനുബന്ധം

പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും സംബന്ധിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ വിശദാംശം (18-ാം നമ്പർ ശിപാർശയിന്മേൽ വിവര-പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ് ലഭ്യമാക്കിയ നടപടി റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരമുള്ളത്)

ജനപഥം

ക്രമ നം.	ലക്കം	ലേഖനം
1.	ആഗസ്റ്റ് 2018	അണക്കെട്ടുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകുമ്പോൾ (എൻ. പി. സന്തോഷ്)
2.	സെപ്റ്റംബർ 2018	സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ പാത (ആർ. വി. ജി. മേനോൻ)
3.	ഒക്ടോബർ 2018	1924 ലെയും 2018 ലെയും മഴയും പ്രളയവും (എൻ.റ്റി. നിയോസ്)
4.	ഡിസംബർ 2018	പ്രളായനന്തര ഭവനനിർമ്മാണം പുതിയ നയവും സമീപനവും അനിവാര്യം (ഡോ. ജി. ഗോപികുട്ടൻ)
5.	മാർച്ച് 2019	വേണം പുതിയൊരു ജനവിനിയോഗ സംസ്കാരം (സതീഷ് ആർ. വി.)
		ചോർന് തീരത്ത് ജലം (എബ്രഹാം കോശി)
		ഭൂവിനിയോഗ ആസൂത്രണത്തിന്റെ പ്രസക്തി (എ. നിസ്സാമുദ്ദീൻ)
		കേരളത്തിലെ വംശനാശം നേരിടുന്ന സസ്തനികൾ (ഡോ. ജിജി കെ. ജോസഫ് അലീന എലിസബത്ത് സിറിൾ)
6.	ഏപ്രിൽ 2019	നാം പ്രകൃതിയുടെ കാവലാളാകുക (പ്രൊഫ. എസ്. സീതാരാമൻ)
		ഇവിടം വാസം സാധ്യമാക്കണം (അൽത്താഫ് ഹൈദരി കെ.)
		ചൂടിനെന്തിനാ ചൂട് (ഡോ. എം. ജി. മനോജ്)
		കാടു കത്തുമ്പോൾ നാടും (ബീനാമോൾ എസ്.)
7.	ജൂൺ 2019	കേരളത്തിന് വേണ്ടത് സംയോജിത നീർത്തട പരിപാലന രീതി (അഭിമുഖം : മധുലിക ചൗധരി ശ്രീകാന്ത് എം. ഗിരിനാഥ്)
8.	ആഗസ്റ്റ് 2019	പ്രളയം : ജൈവ വൈവിധ്യത്തിനേറ്റു ആഘാതവും പരിഹാര മാർഗങ്ങളും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് റിപ്പോർട്ട്

KERALA CALLING

September 2018

1. The Flood Facts and Factors - Dr. Manoj, Research Scientist, CUSAT
2. Causes of the Worst Rainfall - Ajith Lawrence, Special Correspondent, Associated Press
3. Flood 1924 - Muralee Thummarukudy
4. Climate Change Caused the Floods -Antonio Guterrrs, UN Secretary General

October 2018

1. A case study on Munro island - Ajith Lawrence, Special Correspondent, Associated Press
2. Sensing Disasters - K. P. Regunatha Menon, Director, KSREC, Thiruvananthapuram.

March 2019

1. The Answer Grows on Tress - Vivek Vasudevan, Freelance Journalist
2. Warning Waters Heat up Fishing Costs Along The Malabar Coast - Colin Daileda, Thomson Reuters Foundation
3. When Heat Comes in Waves - Dr. M. G. Manoj, Research Scientist, CUSAT
4. When Plastic Consumes Fish - Dr. V. Kripa, Principal Scientist, CMFRI
5. When Water Hides down Deeper and Deeper - Dr. E. Shaji, Geologist
6. Climate Change over Kerala - C. S. Gopakumar, Scientist, Academy of Climate Change Education and Research

May 2019

1. Variability of Southwest Monsoon over Kerala - Dr. V. K. Mini, Scientist, IMO, Thiruvananthapuram.

****